

Jolanta Elżbieta GMUR „Ameryka Południowa”

DYREKTOR BIURA WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W RZESZOWIE

ZAPRASZA NA OTWARCIE WYSTAWY

PRZEGLĄD WSPÓŁCZESNEJ LITOGRAFII POLSKIEJ

dnia 6 lutego 2014 roku o godzinie 18.00

w Domu Sztuki w Rzeszowie ul. J. III Sobieskiego 18

PRZEGLĄD WSPÓŁCZESNEJ LITOGRAFII POLSKIEJ

Ostatnim rzetelnym raportem z historii i kondycji litografii była prezentowana w Arsenale przez Muzeum Narodowe w Krakowie wystawa „Litografia polska od 1900 roku” pod kuratelą prof. Romana Żygulskiego. Wraz z rozwojem nowych, cyfrowych technik graficznych, ta trudna technika ulega... – no właśnie – nikt nie wie, w jakiej obecnie jest kondycji. Wiadomo tylko, że od dawna jest na liście zanikających umiejętności UNESCO. W przeglądzie uczestniczy 69 autorów, którzy zgłosili 187 prac. Litografie mistrzów oraz ich uczniów powstały przeważnie w pracowniach akademickich (nieliczne w prywatnych) w takich ośrodkach jak: Berkeley, Cieszynie, Częstochowie, Gdańsku, Hadze, Lublinie, Krakowie, Katowicach, Łodzi, Wrocławiu, Olsztynie, Opolu, Toruniu, Rzeszowie, Warszawie, te wyznaczają dość dokładną mapę litograficznych centrów w Polsce. Przegląd przyniósł odpowiedź na wyżej postawione pytania i wzbudził kilka refleksji. Po ilości uczestników, grafik i ich jakości artystycznej – a także obecności wśród nich prac formalnie niekonwencjonalnych – można uznać litografię, mimo jej statusu wymierającej profesji, za technikę ciągle żywą, a nawet rozwijającą się, mimo ograniczeń skomplikowanej technologii. Pomimo mocnej konkurencji komputerowych programów graficznych i relatywnej łatwości tworzenia druków cyfrowych, najwyraźniej nadal przyciąga artystów szerokim wachlarzem możliwości ekspresji twórczej, uzyskiwania zróżnicowanych efektów plastycznych oraz bezpośrednim kontaktem z materią i fizycznym procesem kształtowania zarówno matrycy jak i odbitek. Optymizmem napawa zgłoszenie się do Przeglądu 18 dyplomantów i studentów – których prace, ze względu na poziom artystyczny, w pełni zasłużyły na udział w wystawie. Wiadomo było, co także potwierdza obecna wystawa, że litografia, jako technika wielce skomplikowana, wymagająca użycia specjalnych, kosztownych kamieni i pras litograficznych, chemikaliów i oczyszczalni wody, uprawiana jest tylko tam, gdzie są utrzymane specjalne pracownie – głównie w większych i zasobniejszych uczelniach artystycznych. Znamiennym jest, że 20 uczestników Przeglądu związanych jest właśnie z uczelniami artystycznymi. Kolejnym optymistycznym faktem jest również to, że dwie uczestniczki (D. Reterska z Częstochowy i M. Skirzewska z Opoła) prowadzą własne, niezależne pracownie litograficzne, a niektórzy wykonali swoje grafiki w funkcjonujących poza uczelniami pracowniach litograficznych: przy ZPAP w Krakowie oraz w ośrodku Brama Grodzka w Lublinie.

Nawiązując do regionalnych, kamieniarskich tradycji pozyskiwania w regionie świętokrzyskim kamienia litograficznego, organizatorem Przeglądu Współczesnej Litografii Polskiej jest Biuro Wystaw Artystycznych w Kielcach wraz z kuratorem, prof. Markiem Sakiem z ASP w Łodzi. W rzeszowskim BWA prezentujemy wybór prac pokazując przynajmniej po jednej pracy każdego autora.

Wystawa w Domu Sztuki czynna do dnia 2 marca 2014 roku.